N°. 70. 1846.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 16 Junij.

BUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, gelasten de Gelanden aan de beide oevers van de Rivier *de Mark*, boven dezelve Stad, tot aan de limiet van *Ginneken*, een ieder voor zoo veel hem aangaat, om, uiterlijk vóór den 23. Junij 1846, al het Riet, de Liezen, Biezen, Ruigten, Kruiden en Vuilnis, voor zoo verre hunne landen, waterloopen en slooten strekken, ter halver breedte der Rivier, te amoveren en te zuiveren; om het alzoo geämoveerde niet in de Rivier te doen verblijven of drijven laten, maar al hetzelve daar uit te halen en te brengen op den kant van hunne landerijen, zoodanig dat het uitgehaalde niet weder in de Rivier kunne vallen; en om voorts hetzelve onverwijld van de kant weg te voeren; zullende het gebrekkig bevondene, ten koste van den nalatigen, worden aanbesteed, om geämoveerd, gezuiverd, uitgehaald en opgemaakt te worden.

Wijders, om, voor zoo verre hunne landerijen, waterloopen en slooten strekken, alle hoolden, palen, boomen, pooten, stronken, wortels, kribben, duikeldammen, zoden, steenen en andere beletselen, in de voorschreve Rivier, of langs de beide oevers aangebragt, geplant, gemaakt, gezet, geworpen of gevonden wordende, almede uiterlijk voor den 23. Junij aanstaande uit te roeijen en uit den weg te ruimen; alzoo bij nalatigheid, het gebrekkig bevondene eveneens ten koste van den nalatigen, zal worden besteed, om opgeruimd of gerooid te worden.

Zullende diegenen, die bij het begaan der Rivierschouw bevonden worden aan het in deze voorschrevene *niet* of slechts gedeeltelijk te hebben voldaan, voor iedere overtreding of nalatigheid, vervallen in eene boete van *Zes Gulden*, en daarenboven op hen alle de door hun verzuim of onwilligheid te weeg gebragte kosten worden verhaald, ingevolge de bepalingen vervat in Art. 18 van het Reglement en Ordonnancie op het ruimen, vegen en schoonmaken der beken, binnenwateringen en verdere waterloopen in de Baronnie van *Breda*, den 8 September 1779, gearresteerd:

Wordende de belanghebbenden verder gewaarschuwd, dat de schouwvoering over voors. gedeelte der Rivier, zal plaats hebben den 25. Junij aanstaande.

En ten einde een ieder wien zulks aangaat, zich dien overeenkomstig kunne gedrage, zal deze binnen de Stad *Breda* worden gepubliceerd en geaffigeerd, en een genoegzaam aantal exemplaren aan de Heeren Burgemeesteren der aan gezegde gedeelte der Rivier *De Mark* belendende Gemeenten, worden toegezonden, met uitnoodiging, om deze Publicatie in hunne respective Gemeenten te doen afkondigen en aanplakken, met bijvoeging der waarschuwing, om zich dien overeenkomstig te gedragen.

BREDA, den 8. Junij 1846.

DE ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den Junij.

De Kamer van afgevaardigden heeft in hare zitting van den 12den Junij, de wet tot het toestaan van buitengewone credieten voor Algerie met 215 tegen 17 stemmen aangenomen. De zeer geringe minderheid, die zich tegen deze wet heeft verklaard, bewijst, naar men meent, overtuigend, dat het aantal dergenen, die of de nieuwe bezitting weder willen laten varen, of zelfs de daar gevolgde wijze van oorlogvoeren en van beheer onvoorwaardelijk afkeuren, zeer gering is. Misschien echter moet men daarbij ook aan de omstandigheid denken, dat de zitting der kamers ten einde loopt en de leden de beraadslagingen moede worden. Het kost ten minste telkens in de laatste dagen zeer veel moeite, om een genoegzaam aantal afgevaardigden tot het nemen van een besluit bijeen te brengen.

— Den 5den Junij is de tijding van het overlijden van den Paus, door den oudsten zoon van den heer *Rossi*, te Marseille aangebragt. Dadelijk na dit overlijden was eene commissie van kardinalen benoemd, om voor de tijdelijke belangen van den Staat te waken, onder voorzitting van den kamerling des Pauzen, den kardinaal *Sforza*, eenen Napolitaanschen prelaat. — In den nacht van den 31sten Mei op den 1sten Junij moet men te Rome nog de tijding hebben bekomen van het ontdekken eener zamenzwering in Ancona, tegen de bestaande orde van zaken.

Tegenover den kardinaal *Franzoni*, den begunstiger van de orde der Jesuiten, werd de kardinaal *Soglia* gesteld, welke bekend stond als een zeer geleerd en vredelievend man, en welks benoeming denkelijk de goedkeuring van Oostenrijk zou wegdragen.

Van de Fransche kardinalen zou waarschijnlijk de aartsbisschop van Lyon, de heer *de Bonald*, het conclave kunnen bijwonen.

Den 28sten had de heer *Rossi* depeches voor zijn gouvernement afgezonden, en dezelve toevertrouwd aan een' Franschen protonotaris, die, onder begunstiging van de partij der Jesuiten, aanmerkelijk bevorderd was geworden. Tusschen Rome en Civita Vecchia zijn deze depeches uit diens mantelzak ontvreemd en niet teruggevonden.

De dood van het hoofd der Roomsch-Katholieke kerk zal de volgende bijzonderheden, over het kiezen van eenen nieuwen Paus, niet onbelangrijk maken.

In vroegere eeuwen, was de tijd, op welken de kardinalen moesten vergaderen, om tot het benoemen van een opvolger des overledenen Pauzes over te gaan, niet bepaald. *Gregorius X*, wiens benoeming drie jaren lang werd uitgesteld, schreef, in het jaar 1274, de inrigting van het conclave voor, bij de kerkverzameling, die toenmaals te Lyon gehouden werd.

Daarin werd vastgesteld, dat, wanneer de Paus gestorven is, de aanwezige kardinalen verpligt zijn, om tien dagen hunne afwezige medebroeders te verwachten. Na het verloop dier tien dagen, moesten zich de tegenwoordigen verzamelen, in een paleis, hetwelk zoodanig moest gesloten zijn, dat niemand in het geheim met de kardinalen kon spreken.

Thans gebeurt de verkiezing op de volgende wijze:

De kardinaal kamerling der Heilige Kerk neemt het bestuur in handen, en slaat geld met zijn afbeeldsel. De secretaris van state staakt zijne functiën, nadat hij den dood van den Paus afgekondigd heeft. De lijkdienst duurt negen dagen, en den tienden vereenigen zich de kardinaals in het conclave en ontvangen, elk in zijn appartement, al de personen, die hen willen zien. Dit geschiedt in het openbaar. Ten tien ure des avonds worden de deuren gesloten. De inwendige policie wordt waargenomen door den maarschalk van het conclave, eene erfelijke waardigheid, zoo wij het wel hebben, in de familie der prinsen van Chigi.

De kardinalen zijn verdeeld in kardinalen-bisschoppen, kardinalen-priesters, en kardinalen-diakens. Van dit oogenblik af, wordt de regering van den Staat waargenomen door drie kardinalen, genomen uit elk een dier drie ordes, en wordt dit drietal alle drie dagen hernieuwd.

De Paus kan op vier verschillende wijzen gekozen worden: door adoratie, acclamatie, door geheime stemming en door minnelijke schikking. Het werk der verkiezing wordt eerst ernstig na de aankomst der kardinalen van Oostenrijk en Frankrijk, die natuurlijk eenen grooten invloed uitoefenen, vooral die van Oostenrijk.

Daar de keus, sedert meer dan twee eeuwen, steeds onder de kardinalen geschiedt, en thans altijd op een Italiaanschen kardinaal valt, is men overeengekomen, dat de vier Katholieke mogendheden, Oostenrijk, Frankrijk, Spanje en Portugal, het regt van uitsluiting zouden hebben.

Door zijne positie in Italie, heeft Oostenrijk natuurlijk den

grootsten invloed in het conclave. Het had zelfs in deze laatste tijden een gezant *ad hoc* in het conclave, in den persoon van kardinaal *Albani*. De andere mogendheden kiezen, om het *veto* uit te oefenen, een hunner kardinalen.

Daar het *veto* slechts éénmaal mag uitgeoefend worden, moeten de mogendheden zorgvuldig hun geheim verbergen, en het is in het belang van het conclave dit geheim uit te vinden, ten einde het *veto* van elke mogendheid uit te putten. Het is aldus, dat de kardinalen, wanneer zij soms raden, op welken kardinaal het *veto* moet vallen, veinzen eenen anderen te willen benoemen van dezelfde kleur.

De vreemde ministers moeten van nieuwe geloofsbrieven worden voorzien, die hen bij het conclave accrediteren, en zij worden toegelaten dezelve, door eene kleine opening in het paleis der vergadering, dat thans het Vaticaan is, te doen geworden.

Het heilige collegie bestaat uit 62 kardinalen, 3 Fransche, 3 Oostenrijksche, 1 Portugesche, 1 Spaansche, 1 Belgische. Al de overigen behooren tot de verschillende staten van Italie. Men weet, dat gedurende de vacature van den Heiligen Stoel, de gezanten der Katholieke staten zich in groote plegtigheid naar de audientie van het conclave begeven en eene redevoering uitspreken, welke de kardinaal chef van de orde der bisschoppen belast is, te beantwoorden. Deze redevoeringen moeten in het Latijn worden gehouden; de gezant van Frankrijk is de eenige, die de zijne in het Fransch houdt.

— Het Parijsche *Journal des Débats* van den 12den Junij behelst het volgende:

» Wij ontvangen berigten uit Lissabon tot den 2den Junij. Sedert de laatste botsing tusschen de bezetting en het volk te Lissabon, was de rust daar niet verstoord geworden. De opstandelingen uit de provincien, die naar de hoofdstad in aantogt waren, schenen geneigd om op hunne schreden terug te keeren en zich weder naar hunne haardsteden te begeven.

» Verscheidene maatregelen zijn in den onder het voorzitterschap der Koningin gehouden raad van ministers vastgesteld. Eene volledige amnestie is verleend aan al de personen, wegens den opstand van Torres Novas in 1842 veroordeeld; welke opstand tegen het ministerie *Costa Cabral*, ter zake der herstelling van het charter van Don *Pedro* was gerigt. Men heeft hun hunne goederen, betrekkingen en ambten wedergegeven. Het besluit, hetwelk de regering magtigde, om de openbare ambtenaren, welker oppositie zij vreezen kon, van verblijfplaats te doen veranderen, is ingetrokken. Dat besluit had door geheel den lande groote verbittering tegen het ministerie *Costa Cabral* doen ontstaan. De wet omtrent den staatsraad, welke dat collegie in een administratief geregtshof herschept, is tot aan de beslissing der nieuwe cortes geschorst geworden.

» Verscheidene der opgeworpene junta's hebben hunne toetreding tot het nieuwe ministerie ingezonden. Dat ministerie, hetwelk, zoo als wij gezegd hebben, het meerendeel der door de opstandelingen benoemde burgerlijke gouverneurs in hunne betrekking heeft bevestigd, heeft hen gemagtigd, om de besturende ligchamen in de provincien te ontbinden en door voorloopige commissarissen te vervangen, tot dat langs den weg der verkiezing in de blijvende vervulling der bedoelde ambtsbetrekkingen zal zijn voorzien.

» De heer *da Silva Passos*, gewezen minister van finantien en bij de opstandelingen zeer gezien, is tot bevelhebber van de vesting Santarem benoemd. De bevelhebber der municipale garde van Lissabon en verscheidene andere officieren en ambtenaren, door hunne gehechtheid aan het ministerie *Costa Cabral* bekend, zijn afgezet.

» Al deze maatregelen van het nieuwe kabinet schijnen tot nu toe aan de openbare meening voldoening verschaft en de gemoederen zeer tot bedaren gebragt te hebben. Intusschen gaan de opstandelingen voort met de reorganisatie der nationale garde te eischen. Het ministerie is geneigd om die toe te staan. Reeds houdt het zich met de herziening der wet over dit onderwerp bezig, die tot vele misbruiken aanleiding had gegeven.

» De finantiële crisis duurt voort; het geldgebrek is zeer groot, en het ministerie zal moeijelijk geldelijke hulpmiddelen kunnen vinden zoo lang de nieuwe cortes niet zijn bijeengekomen. Het heeft thans, even als aan de bank, aan de maatschappij, die den naam van *confiança nacional* draagt, de magtiging verleend om hare betalingen gedurende drie maanden te schorsen. Die maatschappij is ingesteld, om zich met de geldleeningen der regering te belasten."

De Madridsche bladen tot den 7den Junij behelzen geenerlei nieuws van eenig belang uit Portugal. Voor zooverre zij eene revolutionnaire kleur hebben, juichen zij blijkbaar de gebeurtenissen in het naburig rijk toe en trachten zij tot navolging uit te lokken. Een der bladen van die kleur vermeldt, dat den 2den Junij zich gewapend Portugeesch landvolk in de rigting van Chaves, en dus op de grenzen van Galicie, heeft vertoond, en dat dit aanleiding heeft gegeven, dat onder de daar geposteerde Spaansche troepen desertie heeft plaats gehad. » Men weet niet, voegt dit blad er bij, of zulks aan de ontevredenheid onzer soldaten, dan wel aan overhelling tot de opstandelingen, moeten worden toegeschreven. Zeker is het, dat het kwaad bestaat. Het is gevaarlijk met eene omwenteling in aanraking te komen, vooral onder ministers als de onze en als het volk zoozeer als het onze door een nieuw belastingstelsel gedrukt wordt."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 12den Junij.

Uit Warschau schrijft men van den 5den dezer, dat HH. MM. de keizer en keizerin van Rusland zich sedert twee dagen aldaar bevinden. Gedurende hun verblijf hadden de inwoners des avonds hunne huizen verlicht; voor vele zag men de naamletters der keizerin prijken. — In den namiddag van den 6den heeft de keizer, vergezeld van den Prins van Pruissen, de kavallerie die te Warschau en omstreken in garnizoen is, in oogenschouw genomen. Des avonds hebben de keizer en keizerin den schouwburg bezocht.

— Te Petersburg heeft men nadere berigten uit den Kaukasus nopens den aanval van *Schamil* in den nacht van den 27sten op 28sten April. De generaal *Freitag*, die kennis droeg van het plan, spoedde zich met zijn korps naar Kasak-Kitscha. Toen hij aldaar vernam, dat de vijand de Terek reeds was overgetrokken, vervolgde hij hem den 28sten April, verstrooide zijne achterhoede, en, toen *Schamil* in de bergengte van Tscherek, bij Naltschik, zich ophield, vereenigde hij zich met den generaal prins *Golizin* in Naltschik. Eenige Kabardinzen hadden zich bij *Schamil* gevoegd, doch de voornaamste vorsten bleven de Russen getrouw, onder anderen ook de Ataschukins en de Messostoffs. Toen *Schamil* zulks bemerkte, en zag, dat onze troepen van alle kanten aanrukten, om hem te omsingelen en den terugtogt af te snijden, wachtte hij niet eens het antwoord af van die stammen, welke hij aan den regter oever had opgeroepen, maar verliet in den nacht van den 7den op den 8sten Mei zijne stelling, en wel zoo stil, dat de generaal *Freitag* zijn aftogt niet bemerkte en hem dus niet onmiddellijk konde vervolgen. *Schamil* trok de Terek weder over, nabij de Minarets, doch werd hier vervolgd en geslagen door den overste *Moller* en den Kozakkenoverste *Ilinski*. De generaal *Nesterof* verhinderde den vijand aan den anderen kant de Junscha over te trekken en dit bragt *Schamil* ook veel verlies toe. Zonder iets uit te rigten, heeft hij veel volk verloren, zijne zwakte aan den dag gelegd en de Karbadinzen in het verderf gestort.

— Het keizerlijk besluit nopens de oprigting eener Akademie van Wetenschappen, heeft te Weenen algemeen veel genoegen verwekt. De 24 leden der Akademie worden door den keizer benoemd; 12 van hen zullen een traktement van 1200 à 1500 fl. bekomen; de anderen 12 hebben geen traktement, doch volgen bij overlijden de anderen op. De president wordt om de drie jaren verkozen; het traktement van dezen bedraagt 3000 fl. en dat van den secretaris 2500 fl. De Akademieleden hebben den rang van een keizerlijk regeringsraad.

ENGELAND.

LONDEN, den 13den Junij.

Tot nog toe zijn in de huizen van het parlement de groote vraagstukken, die daar hangende zijn en van welke het voortdurend bestaan van het ministerie *Peel* schijnt af te hangen, nog niet tot eene beslissing gekomen. In het hoogerhuis is den 11den en 12den over de nieuwe graanwet beraadslaagd, en wel thans over de vraag, of men daarover al dan niet in comité zou gaan, dat is een onderzoek aanvangen van de bijzondere bepalingen van het wets-ontwerp. Lord *Stanley* heeft zich daarbij weder als een der hevigste tegenstanders van de wijziging der graanwetten doen kennen. Men spreekt er van, dat de hertog *van Buckingham* nog eene poging zal doen, om de wet in het oog der voorstanders van eenen geheel vrijen handel, krachteloos te maken, door namelijk voor te stellen, om het in te voeren lagere regt op vreemd graan, niet slechts gedurende de eerste jaren, maar voortdurend te heffen. In het lagerhuis gold het den 12den de tweede lezing der wet tot beveiliging van personen en goederen in Ierland. De minister *Peel* heeft daarbij de noodzakelijkheid van dien maatregel betoogd, en tevens met zijn gewoon talent eenen aanval van lord *Bentinck* afgekeerd, die sedert eene geheele reeks van jaren tot de staatkundige vrienden van sir *Robert Peel* heeft behoord, maar thans, uit verbittering over het voorstellen der graanwet, dien staatsman in het parlement heeft beschuldigd van door zijne oppositie den dood van den beroemden *Canning* te hebben veroorzaakt.

In beide de huizen van het parlement zouden deze beraadslagingen Maandag den 15den worden voortgezet.

— Te Portsmouth is de dag van eergisteren gekenmerkt geworden door de aankomst van Grootvorst *Constantyn*, die met het Russische eskader, uit het linieschip *Ingermanland* en kleinere oorlogsschepen *Meneloz* en *Prins van Warschau* bestaande, omstreeks half zeven des morgens in het gezigt der haven kwam. Na ons admiraalschip begroet te hebben en door hetzelve begroet te zijn, als ook na het Koninklijk saluut van de platform-batterij door eene nieuwe losbranding te hebben beantwoord, overdekte zich het eskader, in navolging onzer eigene schepen, met vlaggen ter eere van Harer Majesteits geboortedag. Na door middel van den electrischen telegraaf aan den ambassadeur alhier kennis van zijne aankomst gegeven en de depeches van hem ontvangen te hebben, is de Grootvorst ten 5 ure aan wal gekomen en door onzen admiraal, die hem reeds aan boord van den *Ingermanland* was gaan begroeten, met allen mogelijken luister ontvangen.

Ibrahim-Pacha had weinige dagen te voren met groote belangstelling diezelfde groote haven en hare inrigtingen bezigtigd. Zaturdag ll. bezag hij er schepen, werven, magazijnen, enz., met weetgierigheid en deelneming. Van Portsmouth deed de Prins een uitstapje naar het eiland Wight, waar hij de aldaar ingerigte Koninklijke verblijven bezag. Sedert is *Ibrahim*-Pacha naar Londen gekomen, waar hij zijnen intrek in Mivarts hotel genomen heeft, de uitstekendste eerbewijzingen ontvangt, alle merkwaardigheden bezigtigd en onder andere den 9 eene groote parade der garde in St. James-park heeft bijgewoond. In de volgende week is de Prins voornemens een reisje naar Schotland te doen en de bergen of zoogenaamde hooglanden van dat rijk te bezoeken.

— De *Courier* van Dumfries geeft verslag van een zeer treurig ongeluk, hetwelk des namiddags van den 27 Mei is voorgevallen aan boord van eene stoomboot, die naar Liverpool onder weg was. Zij had voor eene korte poos, ongeveer een half uur, Garliestown aangedaan en was naauwelijks, weder in gang, toen het opstijgen van zware wolken stoom de passagiers, die op het dek waren, verschrikte. Kort daarop zag men den ingenieur en twee zijner werklieden, deerlijk gebrand, naar boven vliegen; drie anderen, die niet in staat geweest waren te volgen, werden door de matrozen op het dek gehaald, maar allen waren in eenen toestand, dat zij den hemel smeekten, slechts een spoedig einde aan hun lijden te maken, gelijk zij dan ook, geen uitgezonderd overleden zijn. Bij onderzoek bleek, dat een der platen aan den voet vóór den schoorsteen, of in de zoogenaamde stoomkist, gesprongen was. Waarschijnlijk was dit gebeurd omdat men, Garliestown slechts voor een oogenblik aandoende, den stoom niet had uitgelaten. Bij deze gelegenheid wordt, op aangifte van een deskundige, in de *Dumfries-Courier* aangemerkt, dat het gevaarlijkste oogenblik voor de ketels van stoomschepen steeds dat is, onmiddellijk na het vertrek; vermits het in beweging geraakte vaartuig het kokende water in de ketels doet schommelen, daardoor meer stoom doet ontwikkelen en dus de overspannig, die bij het afvuren meestal plaats heeft, nog vermeerdert. Dit schijnt de oorzaak te zijn, waardoor zoo vele ongelukken tersond na het vertrek eener stoomboot gebeuren.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den Junij.

Z. M. de Koning is Vrijdag avond, omstreeks 11 uren, van Hoogstdeszelfs reis naar Weimar, in volmaakten welstand in de residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat Z. K. H. Prins *Hendrik* eerstdaags zijne voorgenomene reis zal ondernemen.

— De *Staats-Courant* van heden behelst een koninklijk besluit van den 6den dezer, te Weimar geteekend, houdende aflossing van het restant-kapitaal van vijf millioen aan schuldbekentenissen, ten laste van het voormalig Amortisatie-Syndikaat, rentende 4½ ten honderd. Met betrekking tot dit besluit heeft de minister van finantiën bekend gemaakt, dat met den 1sten Julij 1846 aflosbaar zijn, al de tot nu toe nog niet aflosbaar gestelde schuldbekentenissen ten laste van het voormalig Amortisatie-Syndicaat, 4½ ten honderd, ten gezamenlijken bedrage van *vijf millioen gulden*, en dat daarop na den dertigsten Junij 1846 geene rente meer verschuldigd is.

De houders der in dat restant-kapitaal begrepene schuldbekentenissen worden mitsdien bij deze opgeroepen om die stukken ter aflossing aan te bieden ten kantore van den Staatsraad, Agent van het Ministerie van Finantien te *Amsterdam;* zullende tot die aflossing, onder bijbetaling van drie maanden rente, worden gevaceerd van af Woensdag den eersten Julij aanstaande.

Tevens wordt aan de daarbij belanghebbenden herinnerd, dat, ten genoemden kantore, bij voortduring, op alle werkdagen wordt gevaceerd tot de aflossing van zoodanige in vroegere losbaarstellingen begrepene 4½ percents schuldbekentenissen van het Amortisatie-Syndicaat, waarmede de houders nog niet zijn opgekomen, en zulks onder bijbetaling van rente tot de tijdstippen bij de betrekkelijke besluiten des Konings bepaald.

— Z. Exc. de minister van finantien heeft aan de agenten van 's Rijks schatkist, ontvangers en verdere comptabelen te kennen gegeven, dat zij de *Zeeuwsche Rijksdaalders, waarvan het omschrift ongeschonden is en die gerand zijn*, in betaling behooren aan te nemen.

— Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken heeft, betrekkelijk de wijs waarop voortaan de manschappen der nationale militie met verlof naar hunne gemeenten zullen wederkeeren, eene missive aan de heeren gouverneurs der provincien gerigt, waarbij de volgende bepalingen worden medegedeeld:

1°, Dat aan zoodanige manschappen, die na het afloopen der oefeningen, in detachementen vereenigd, naar de hoofdplaats der provincie worden teruggeleid, en wier woonplaatsen op of in de nabijheid van den weg zijn gelegen, dien het transport heeft af te leggen, zal worden vergund, om successivelijk bij het bereiken hunner gemeente, of wanneer zij in derzelver nabijheid zijn gekomen, het detachement te verlaten en zich dadelijk naar hunnent te begeven;

2°. Dat aan hen, alvorens zij zich verwijderen, de voor hen bestemde verlofpas zal worden uitgereikt, met last, om dezelve na hunne aankomst in de gemeente, aan het plaatselijk bestuur te overhandigen, ten einde te worden ingewisseld tegen het attest litt. H. H, bedoeld bij art. 177 der wet van den 8 Januarij 1817, en

3°. Dat op de generale lijsten, welke ingevolge art. 174 der voorschreven wet, te gelijk met de manschappen aan de heeren gouverneurs der provincie moeten worden overgegeven, door den kommandant van het detachement zal worden aangeteekend, aan welke der manschappen onderweg is toegestaan, om zich, voorzien van de voor ieder hunner bestemde verlofpassen, onmiddellijk naar hunne gemeente te begeven.

— Laatstleden Zaturdag zijn bij arrest van het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland, de personen van *Jan Hendrik Berkenkamp* en *Pieter Frederik Wienand*, veroordeeld tot geeseling, brandmerk met den strop om den hals aan de galg vastgemaakt, en in eene tuchthuisstraf van twaalf achtereenvolgende jaren, eerstgemelde ter zake van het schenden van gangbare nationale zilveren muntspecien en de tweedegemelde wegens medepligtigheid aan die misdaad; terwijl bij hetzelfde arrest *Dina Toorenburg*, huisvrouw van *J. H. Berkenkamp* en *Clasyntje van der Toorn*, huisvrouw van *P. F. Wienand*, vrijgesproken zijn. Men verneemt, dat de thans veroordeelde *P. F. Wienand*, sedert het jaar 1835 tot aan den dag zijner in hechtenisneming, onder zware verdenking lag van geldsnoeijerij te plegen of aan dat misdadig bedrijf behulpzaam te zijn.

— Eergisteren is te Zwolle de eerste algemeene vergadering der Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart, of landhuishoudkundig congres, onder het voorzitterschap van den heer *Sloet tot Olthuis*, geopend geworden.

Na eene toespraak van den voorzitter werd op zijn voorstel tot secretaris der vergadering benoemd de heer *van Kerwick Verschuur*, advokaat te Zwolle. Nadat de secretaris de namen der presente lezers gelezen had, aan het hoofd waarvan zich de gouverneur der provincie, graaf *van Rechteren*, en de burgemeester van Zwolle zich bevinden, stelde de president aan de orde: *de bepalingen over het houden der opvolgende congressen*, bestaande uit de volgende artikelen.

Art. 1. Het Congres zal beurtelings gehouden worden in onderscheiden Provinciën van het Rijk.

Art. 2. Op ieder Concres zal worden bepaald, waar hetzelve en op welk tijdstip in het volgend jaar het zal plaats grijpen.

Art. 3. Het Congres zal in de openbare dagbladen ten minste een vierendeel jaars te voren worden aangekondigd.

Art. 4. Het Bestuur van het laatst gehouden Congres zal zich met de loopende werkzaamheden, die zich in dien tusschentijd mogten voordoen, tot aan het nieuw te houden Congres belasten.

Art. 5. De handelingen van het Congres zullen gedrukt en aan de leden medegedeeld worden.

Art. 6. Ter gemoetkoming in de onkosten van druk- en schrijfloonen, locaal-huur, en andere kleine uitgaven, zullen bij ieder Congres door de Leden eene entree van 50 Ct. betaald worden, om daaruit de kleine onkosten van het vorig Congres te vergoeden.

Art. 7. De Voorzitter van het Congres zal altijd genomen worden

uit een van de Heeren der Provincie, waarin het Congres gehouden wordt.

Aan de orde vervolgens gesteld zijnde *de statistiek van den Nederlandschen landbouw*, werd daartoe eene commissie benoemd, aan het hoofd hebbende den heer *Staring*. De heeren *Sloet tot Oldhuis* en *van Royen* deden vervolgens voorstellen betrekkelijk *de wetgeving op de markeverdeeling, de veldpolicie, de tienden* en *landbouwkundige genootschappen*. Eene commissie werd voorts benoemd om de beste middelen te beramen tot de geologische opneming van elke provincie van ons vaderland; eindelijk, op voorstel van den gouverneur provincie, eene commissie, die aan het volgend congres voorstellen zal doen nopens de beste middelen om de houteeltuur in ons vaderland te bevorderen.

Vervolgens werd met het doen van mededeelingen betrekkelijk den landbouw door verscheidene der aanwezigen een begin gemaakt, waarmede gedurende een groot gedeelte van de tweede bijeenkomst op den volgende dag werd voortgegaan. In die zelfde zitting werden, na eenige beraadslaging, de punten van orde voor de in volgende jaren te houden bijeenkomsten vastgesteld, en onder anderen bepaald:

1°. dat aan elk lid op de volgende congressen een entrée-kaartje tegen eenen gulden zal worden afgegeven;

2°. dat het bestuur zal bestaan uit een president, thesaurier en secretaris, en uit drie substituten, om in geval van verhindering derzelver plaats te vervullen, terwijl, zoo ook deze verhinderd worden, het bestuur van het vorig congres eene benoeming zal doen.

Eindelijk werd besloten het volgende congres in de eerste helft van Junij 1847 te Arnhem te houden, wordende als bestuurders voor die bijeenkomst verkozen als voorzitter de heer *van Rappard*, president van de Geldersche maatschappij van landbouw, en tot penningmeester en secretaris de heeren *Brants* van het Joppe en *van Hasselt*, terwijl de heeren *Staring*, *van Zuijlen* en *van Ittersum* tot plaatsvervangers werden benoemd.

— De *Utrechtsche Courant* deelt het volgende mede:

»Het 210jarig bestaan van Utrechts Hoogeschool zal deze week alhier worden gevierd, en morgen beginnen met het ontrollen van de nationale vlag, versierd met het wapen der Akademie, ten bewijze dat de wetenschappen en de verlichting ten naauwste aan onze nationaliteit verbonden zijn. Door de vlaggensier zullen Utrechts ingezetenen toonen, dat zij niet alleen in het feest der Universiteit, maar ook in de Akademie zelve belang stellen.

Op Maandag zal de reunie worden gehouden van het *Collegium Themis*.

Dingsdag 16 *Junij*. Des morgens Zwemstrijd aan de Kruisvaart; Reuniën der oud-studenten, welke van 1819–1823 aan de hoogeschool studeerden, en welke van 1830–1838 dezelve hebben bezocht; Reunie van het literarisch gezelschap *Utile Dulci*.

Des namiddags, Studenten-Concert in den Zoölogischen tuin.

Woensdag 17 *Junij*. De Gecostumeerde Optogt, welke om half 6 ure van het Munsterkerkhof zal afgaan.

Donderdag 18 *Junij*. Dejeuné op 't Jepma voor HH. Studenten, die aan den optogt hebben deel genomen, en Reunie van den *Senatus Veteranorum*.

Vrijdag 19 *Junij*. Reunie van HH. Studenten van 1839–1843.

Zaturdag 20 *Junij*. In de Zoölogische tuinen illuminatie, fraai muziek en schitterend vuurwerk.

Het is te hopen, dat deze feestweek door schoon weder zal begunstigd worden, in welk geval, bij het tegenwoordig zoo gemakkelijk vervoer van reizigers, eene groote massa vreemdelingen te wachten is."

— Voor eenigen tijd werden er bij herhaling, op den openbaren weg tusschen Zeddam en Wehl, in de nabijheid der woning van den landbouwer *Geurt Koster*, aldaar, geschriften gevonden, houdende last, om op eene aangeduide plaats eene som gelds neder te leggen, bij gebreke waarvan die landbouwer met brandstichting zijner woning en bezittingen wordt bedreigd. De justitie heeft onmiddellijk met den meesten ijver een regterlijk onderzoek in het werk gesteld, om, zoo mogelijk den schuldigen schrijver en legger van deze zoogenaamde brandbrieven te ontdekken. Men verneemt, dat dezer dagen door de arrondissements-regtbank regtsingang en een bevel van gevangenneming verleend is tegen zekeren *Jan Jeene*, gewoond hebbende te Kilder, onder de gemeente Bergh, als verdacht van zich aan bovengemelde misdaad te hebben schuldig gemaakt. Genoemde persoon, welke thans als milicien bij het 1ste regiment infanterie te Nymegen in garnizoen lag, is reeds gevankelijk te Zutphen binnen gebragt.

— Het *'s Gravenhaagsch Dagblad* geeft nog het volgend verslag van de *Soirée dramatique* door Mlle *Rachel* aldaar gegeven.

» Donderdag avond 11. heeft de vroeger aangekondigde *soirée dramatique* van Mlle *Rachel*, in de zaal *Diligentia* plaats gehad. H. M. de Koningin, benevens HH. KK. HH. de Prinsen *Alexander* en *Hendrik*, vereerden dezelve met Hunne hooge tegenwoordigheid, terwijl de zaal naauwelijks ruimte genoeg had, om het zeer aanzienlijk publiek te bevatten, dat zamengekomen was, om haar te bewonderen. De begaafde kunstenares droeg *scènes* voor uit de *Esther* en de *Andromaque*, van *Racine* en de *Cinna* en de *Horace*, van *Corneille*.

»Hoedanig die voordragt was en welken magtigen indruk zij op hare toehoorders uitoefende, laat zich niet beschrijven, slechts gevoelen; zeker is het, dat niemand der toehoorders onaangedaan bleef, dat zij aller harten roerde. Onvergetelijk zal de wijze blijven, waarop zij, zoo kort achter elkander, *vier* zulke verschillende karakters voorstelde; zij gebood beurtelings liefde, eerbied, medelijden, schrik; hoe edel was hare houding, hoe krachtig en doordringend hare taal! wie bad niet met haar mede als *Esther?* Wie gevoelde zich niet getroffen door de zielroerende toon, waarop *Hermione* zeide:

« *Je t'aimais inconstant, qu'aurais-je fait fidelle?*»

of als *Camille* aan hare diepe droefheid lucht gevende, uitroept:

« *Eclatez mes douleurs, à quoi bon vous contraindre!*»

Doch waar zou men eindigen, wanneer men naar waarde het hooge en edele kunstgenot wilde schetsen, dat deze groote tragédienne door haar eenig, onnavolgbaar talent aanbood. Het publiek was in vervoering en de geestdrift steeg ten top, toen het H. M. de Koningin behaagde, Mlle *Rachel* tot zich te doen roepen en haar de hoogste eer te bewijzen, die eener kunstenaresse te beurt kan vallen. H. M. toch, benevens de Prinsen en het Hof, waren opgestaan om Mlle *Rachel* te ontvangen. De Koningin betuigde haar in de vleijendste bewoordingen Hare hooge tevredenheid en bewondering over haar zeldzaam talent.

Nadat H. M. en de Prinsen de zaal verlaten hadden, heeft het publiek nogmaals door luide toejuichingen hulde aan haar talent gebragt.

Namens H. M. de Koningin heeft Mlle *Rachel* een' prachtigen met edelgesteenten rijk versierden armband ontvangen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van 11. Zaturdag waren genoteerd: Ned. $2^1/_2$ pCt. $60^1/_8$; 3 pCt. $72^3/_8$; 4 pCt. $93^1/_2$; Aand. Handelm. $170^3/_8$; Rusland 5 pCt. $105^1/_4$; 4 pCt. bij *Hope* $89^1/_2$; Pruissen 1832 *f* 154; Spanje Ardoins $19^1/_2$; dito Onbep. St. $19^1/_4$; 3 pCt. Binnenl, $31^9/_{16}$, Coup, Ardoins *f* 18; Portugezen te Londen 3 pCt. 47; Idem 4 pCt. 46; 5 pCt. Binnenl. 48; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. $108^3/_4$; dito $2^1/_2$ pCt. $60^1/_2$.

Advertentiën.

*** De ondergeteekenden nemen de vrijheid hunne Prijzen van PASSEMENTWERKEN, volgens de thans bestaande Modellen, aan de respective Hoofd-Administratiën, alsmede aan de Heeren Officieren beleefdelijk aan te bieden:

Echt Goud en Zilver.

Hoofd-Officiers-Epauletten	*f*	64.00.
Kapiteins-, 1ste en 2de Luitenants-Epauletten.	»	50.00.
Hoofd-Officiers echt zilveren Dragon met echt zilveren Degenband	»	6.00.
Luitenants idem	»	5.50.
Echt gouden grenaten voor Politiemutsen.	»	1.00.
» » kwast »	»	1.50.
Een paar echt zilveren Kapiteins-Troetels.	»	4.50.
» » » » Luitenants »	»	4.00.
Een echt gouden Draadlis.	»	2.45.
Een Echarpe geheel van Napelsche zijde.	»	9.00.
Een echt gouden Kapiteins-Pompon.	»	1.80.
» » » Luitenants »	»	1.50.
Een paar gouden passanten.	»	1.70.
Een Officiers-Cocarde (zijde).	»	$0.17\frac{1}{2}$
Onder-officieren.		
Echt gouden Adjudants-onder-officiers Contra-Epauletten	»	15.00.
» » Chevron voor Onder-officiers per 100 duim.	»	3.00.
Onder-officiers Pompons met echt gouddraad.	»	0.85.
» Sabelkwast met echt systèmeband.	»	1.70.
Korporaals en Soldaten.		
Rood of geel saaijen Gallon voor Korporaals per 100 duim.	»	0.16.
» » Pompons per stuk	»	0.41.

Overigens vervaardigen dezelve alle Officiers-ornamenten in het mi-fin Goud en Zilver, tot de billijkste prijzen, en nemen allen van echt Goud en Zilver vervaardigde ornamenten, voor de helft der koopsom terug.

VAN EERSEL — VAN REUTH.

BEKENDMAKING.

Het HEEMRAADSCHAP van den *Rozendalschen* en *Steenbergschen Vliet*, brengt ter kennisse der belanghebbenden, dat op heden den 11. Junij 1846, bij uitloting tegen den 31. December 1846 betaalbaar zijn gesteld de navolgende SCHULDVORDERINGEN, ten laste van den *Rozendalschen* en *Steenbergschen Vliet*, te weten: de Nommers 109, 17, 154, 56, 157, 208, 172, 22, 41, 10, 16, 104, 178, 212.

STEENBERGEN, den 11. Junij 1846.

Het Heemraadschap voornoemd,
C. WIJNMALEN, vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris,
C. S. WIJNMALEN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers